

DARBININKAS

Vol. LXXXI, Nr. 24
Birželis - June 14, 1996

SECOND-CLASS

341 Highland Blvd.

Kaina

Birželis - June 14, 1996 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y. Brooklyn, N.Y. 11207 \$1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Lietuvos nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje kuriama Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema (LIBIS), kuri apims visas šalies bibliotekas. Ši sistema sprendžia daugelį technologinių procesų. Kol kas daugiausia automatizuota informacijos sisteminimo procesų. Naujovių jau pajuto ir norimos knygos ieškantys skaitytojai. Ateinančiais metais bibliotekų kompiuterizavimo projektą numatoma įtraukti į valstybinę programą. Tikimasi paramos gauti ir iš pasaulio fondų.

- Dvi dienas Birštone vyko iškilmės, skirtos kurorto 150-mečiui paminėti. Jubiliejaus proga miesto gyventojus pasveikino Ministras pirmininkas M. Stankevičius.

- Valstybinės darbo inspekcijos duomenimis, pernai pažeidus saugaus darbo reikalavimus, 99 žmonės žuvo, daugiau kaip 3300 susižalojo. Daugiausia tokių nelaimingų atsitikimų - apdirbamojoje pramonėje, žemės ūkyje, statybose. Šiemet darbo inspektoriai, patikrinę beveik 5000 įmonių, konstatavo apie 40,000 įvairių pažeidimų, maždaug penktadalis jų susiję su darbo apsauga.

- Praėjusių metų pavasari Smiltynėje, Kuršių Nerijos valstybiniame parke, kilęs gaisras sunaikino 62 hektarus miško. Urėdija pradėjo atsodinti didžiausią degimvietę - 43 ha kalnapušėmis ir paprastomis pušimis. Projektas kainuos 390,000 litų. Jau atsodinta 20 hektarų. Darbas užtruks dvejus metus.

- Nuo birželio 1-osios pabrango benzinas, alkoholis ir aukštos klasės cigaretės. Vyriausybė nutarė padidinti akcizo mokesčius už benziną - 40%, už alkoholį - 20%, už cigaretes - 50%.

- Lietuvis pensininkas Juozas Budreika prisipažino, kad tarnavo nacių suformuotame 12-tajame Pagalbinės policijos bata-lione. Šis batalionas 1941-1942 m. Lietuvoje ir Baltarusijoje dalyvavo masinėse žydų ir kitų tautybių žmonių žudynėse. Iki šiol Floridoje Gulforte gyvenęs 79 m. Juozas Budreika pripažino, kad, gaudamas JAV pilietybę, nuslėpė savo karinę tarnybą nacių batalione ir atsisakė JAV pilietybės. Juozas Budreika gegužės 14 d. buvo atskraidintas į Vilnių. Juozas Budreika yra antras lietuvis, išsiųstas iš JAV. 1992 m. iš JAV buvo deportuotas Floridoje gyvenęs 76-metis Antanas Mineikis. Jis taip pat buvo to paties nacių bataliono karys. A. Mineikiui Lietuvoje buvo iškelta baudžiamoji byla, tačiau, nesurinkus įrodymų, kad A. Mineikis iš tikrųjų dalyvavo civilių gyventojų žudynėse, byla buvo nutraukta. Šiuo metu jis gyvena vienuose senelių namuose.

- Nutiesti elektros perdavimo liniją nuo Lietuvos iki Lenkijos miesto Baltstogės bei pabaigti Kruonyje hidroakumuliacinę elektrinę reikia apie 165 mln. USD. Įgyvendinus šiuos projektus, Lietuva galėtų parduoti elektros energiją Vakarų Europai.

TAMSIOJI EKONOMIKOS PUSĖ

Lietuvos vertybinių popierių biržos tarybos pirmininko profesoriaus Kęstučio Glavecko "nihilistiniai" pamąstymai apie ekonominių nusikaltimų ištakas, korumpuotą valdžią ir atsakomybės nebuvimą valstybėje...

Kada griūva sena sistema, visuomet randasi nekontroliuojamų ir nebaudžiamų dalykų. Juos matėm daugelyje pasaulio šalių. Konstitucija tarsi turėtų ginti žmogų nuo valstybės, nusikaltėlių. Bet Lietuvoje nei žmogus, nei jo nuosavybė nėra apsaugoti. Kodėl taip atsitiko?

Privatizavimas, ekonomikos pagrindas, pas mus vyko T. Blindos bei "kas pirmesnis, tas daugiau nustvers" principu. Dėl to šiandien ir turime sumautą ūkį, gyvenimą. Visą turtą privatizavo tam tikros žmonių grupės. Tie, kas jį valdė - gamyklų direktoriai ir valdininkai. Pirmieji tapo to turto savininkai ar bendrasavininkai. Valdininkai, būdami valdžioje, kontroliavo šį procesą ir iš to taip pat pasipelnė. Trečiasis visuomenės sluoksnis, tai yra didžioji dauguma, greitai pamatė, kad geriausias turtas paskirstomas jiems matant ir slysta iš rankų. Todėl jie pasikvietė į turto dalybas nusikalstamas struktūras. (Manau, kad 40-45% mūsų ekonomikos yra nelegali.) Arba jas sukūrė tam, kad turtas būtų paskirstytas pagal jų norus... Plūptelėjo prievartos banga. O krašto ekonomika kasmet vis rito - si žemyn. Vis didėjanti mokesčių našta privertė verslininkus atsakyti konkurencijos ir pasukti į šešėlinę ekonomiką, kurioje mokesčius renka jau ne mokesčių inspekcija, o reketas ar kitos nusikalstamos atmainos.

Ką per 5 metus mes pakeitėme savo ūkyje, socialiniame gyvenime? Į seną sistemą "ivedėm" tam tikrus rinkos ekonomikos dėsnius. Čia panašiai kaip... ežio sukryžminimas su gyvate... Išėjo mutantas. Jeigu krašto ekonomika ir toliau taip vegetuos, smuks pragyvenimas, nelegalios pajamos tikrai nemažės. Manau, kad

dabar Lietuvoje iš nelegalių pajamų gyvena apie 30% šalies gyventojų. Daugelis valstybės institucijų - taip pat... Ką norit, tarkim, skirkit muitininku ar bazės vedėju, vis tiek jie ims kyšius. Nes tam jį skatina pati sistema, atsakomybės stoka. Vadina-si, kažkoks žmonių sluoksnis prigalvojo muitu, licencijų, leidimų, kitų dalykų, t. y. sukūrė sau patogią sistemą tam, kad dabar iš to nelegaliai gyventų... Vieni vagia, kiti, sėdėdami viršuje, juos gauda. Ir vieni patenkinti, ir antri. O kad nėra aukščiausių valdžios asmenų korupcijos bylų... tai valdžia čia pirmoji turėtų parodyti iniciatyvą. Bet pabandyk panaikinti muitus, pamatysime, koks nepasitenkinimas kils visose politikų stovyklose. Išėitis - keisti ekonomikos sistemą, jos politiką. Ar gali tai padaryti dabar esantys valdžioje?... Manau, kad ne. Privatizacija, verslas Rytuose pagimdė didžiulį poreikį pinigams, ir juos ėmė medžioti ne vien pavieniai vagys, bet ir nusikalstamos grupuotės. Jos veikiai rado valdžios užtarimą ir paramą tu, kurie gali ką nors tvarkyti, valdyti ar leisti. Po pirminio privatizavimo prasidėjo pinigų iššlavimas iš bankų, finansinių struktūrų. Žiūrėkit: per metus Lietuvoje pavagiama automobilių už mln. JAV dolerių. O kiek milijonų buvo iššluota bankuose? Čia nereikėtų pamąsti ir politinių pasekmių - kelin-takart indėlininkai jau apvagiame? Tačiau bausmės laikas ir mašinų vagiui, ir iššlavusiam iš banko milijonus, nedaug skiriasi. Dėl bankų krizės visos valdžios grandys vienodai kaltos. Kaip ir tie, kurie "privatizavo" tuos pinigus. Visa tai rodo, jog valstybėje nėra atsakomybės. Tada ką kalbėti apie "apačių" moralę? Jau-

niems žmonėms tai - pavyzdys, kaip daryti finansines aferas. Galbūt šių dienų protingi vagys mano, kad jų vaikai kada nors gyvens geriau (plėšdami tėvai juk garantuos savo atžaloms sočią ateitį!). Bet juk tai tolygu pasmerkti šalį 20-30 metų apatijai. Ir žvėriškam kapitalizmui, kurį civilizuotas pasaulis jau seniai pamiršo. Mes būtume jo nesuprasti...

Problemos sprendimas ganėtinai aiškus: reikia pertvarkyti ekonomikos sistemą. Valdžion turi ateiti nauji žmonės. Ūkiškai tvarkydamiesi jie pagamins daugiau produktų, daugiau uždirbs. Vogti turi tapti pavojinga ir ne-naudinga. Visa visuomenė turi pasikeisti, pagerėti. Tačiau kol žmonės patys ims tvarkytis, organizuotis, jie, atrodo, turėtų bent pasibaisėti tuo, kas yra...

O ten, kur silpna ekonomika, didelis nusikalstamumas. Kaip Afrikoj, Paragvajui, Brazilijoj... Brazilijoje policija valkataujančius vaikus šaudo... Kokia ekonomika, jos organizacija, tokia ir policija. Mūsų teisėsaugos sistema neatitinka rinkos ekonomikos. Tai sovietinė milicijos struktūra, tik pavadinta policija, nors lėšų jai išlaikyti skiriama daugiau negu bet kam kitam. Mokesčių mokėtojas, kasmet atiduodamas apie 150 litų policijai, saugesnio gyvenimo nesulaukė. Aišku, ekonomikos ir nusikalstamumo problemų per keletą mėnesių neišspręsim. Bet eikime ta linkme. Jei pavyks atgaivinti Lietuvos ūkį ir sužadinti žmonių interesą dirbti, pagerės ekonomika, atsiras prielaidų nusikalstamumui sumažinti, ir visi lengviau atsikvėpsime šitoj Marijos žemėje...

"Sargyba"

Gedimino pils - puiki vieta pasigrožėti Vilniaus senamiesčiu.

V. Kapočiaus nuotr.

LENKŲ ŽURNALAS ĮVARDINO PENKIS TURTINGIAUSIUS LIETUVIUS

Penki lietuviai pateko į turtingiausių Rytų ir Vidurio Europos žmonių sąrašą. Jį sudarė populiarius Lenkijos savaitinis žurnalas "Wprost". Turtingiausiu lietuviu, pasak žurnalo, laikomas 31 metų krepšininkas Arvydas Sabonis. Žurnalas rašo, kad už 5 metų kontraktą NBA lygoje Arvydas Sabonis gaus po 4 mln. USD. Arvydas Sabonis pasirašė kontraktą su garsia "Nike" firma, turi nekilnojamo turto JAV, Ispanijoje ir Lietuvoje. Ispanijoje krepšininkas turi keletą parduotuvių,

Kaune atidarė krepšinio mokyklą, investuoja į baldų pramonę. Žurnalas "Wprost" rašo, kad Šarūnas Marčiulionis per metus uždirba 2,4 mln. USD, o pinigus investuoja Lietuvoje. Vilniuje jis turi viešbutį, šalia jo įkurta krepšinio mokykla. Be sportininkų prie turtingiausių žmonių Lietuvoje "Wprost" priskiria kai kuriuos politikus. Tai buvęs ministras pirmininkas Bronislovas Lubys. P. Lubys yra didžiausias Jonavos azotinių trąšų gamyklos akcininkas. Jis nemažus pinigus

investavo į Klaipėdos uostą. Neseniai p. Lubys įsigijo 70 % "Radiocentro" akcijų. Pasak lenkų žurnalo, verslu susidomėjo ir buvęs partinis veikėjas Genadijus Konopliovas. Jis yra "Tauro" banko savininkas, turi firmą, kuri prekiauja nekilnojamojo turto, leidyklą. Turtingiausių Lietuvos žmonių sąrašą baigia Vytautas Landsbergis. "Wprost" rašo, kad vienas turtingiausių Lietuvos politikų yra Norvegijos nacionalinės premijos laureatas Vytautas Landsbergis. Vy-

Birželio 14-oji - Gedulo ir Vilties Diena Lietuvoje

Paminklas tremtiniais Naujojoje Vilnioje. Iš Naujosios Vilnios geležinkelio stoties pajudėjo patys pirmieji vagonai su tremtiniais 1941 metais.

V. Kapočiaus nuotr.

AMBASADORIUS DAMBRAVA PASKIRTAS BRAZILIJAI

1996 m. gegužės mėn. 14 d. Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir ištarnautasis ambasadorius Venezuelai, Kolumbijai, Argentinai ir Brazilijai dr. Vytautas-Antanas Dambraiva įteikė skiriamuosius raštus Brazilijos Federacinės Respublikos prezidentui dr. Fernando Henrique Cardoso.

Po oficialios ceremonijos pokalbyje su Lietuvos ambasadoriumi prezidentas Cardoso priminė sėkmingą Lietuvos prezidento vizitą, atkartojo savo simpatijas nepriklausomybę iškovojusiai narsiai lietuvių tautai, kurios daugelis tautiečių yra įsikūrę Brazilijoje, domėjosi dabartine padėtimi Lietuvoje ir Venezueloje. Jis ambasadorių užtikrino asmeniškai remiąs Lietuvos ekonomikos atkūrimą.

Parado iškilmėse pirmą kartą Brazilijos sostinėje sugroti Lietuvos ir Brazilijos himnai. Ambasadorius pagerbė Brazilijos valstybės vėliavą ir apžiūrėjo kelis šimtų tradicinėmis uniformomis garbės salitui išsiriavusių karių.

Tą pačią dieną Lietuvos dr. V. A. Dambraiva buvo vienintelis specialiai pagerbtas ambasadorius

Itamaraty Užsienio reikalų ministerijos rūmuose suruoštuose iškilminguose pietuose, kuriuose dalyvavo penkiasdešimt pakėlimui numatytų brazilų aviacijos ir laivyno pulkininkų, admiralų ir admiralų, tik ką baigusiu aukštąjį užsienio politikos seminarą.

Grįždamas ambasadorius turėjo išsamius pasitarimus Sao Paulo mieste su Lietuvos garbės konsulu, lietuvių kilmės verslininkais ir su lietuviškųjų organizacijų vadovybe. Buenos Airės tarėsi su Užsienio reikalų ministerijos Centrinės ir Rytų Europos, dvišalių ekonominių ryšių ir protokolo generalinių direktoratų ministrais, o taip pat su garbės konsulato darbuotojais, Argentinos lietuvių organizacijų vadovais ir veteranais veikėjais. Ambasadoriaus suruoštuose pietuose nusipelnusiems Argentinos lietuviams, buvo atžymėta 25 metų sukaktis nuo pirmojo diplomatinio paskyrimo Argentinoje ir glaudaus bendradarbiavimo pradžia su krašte išsikūrusiais lietuviams.

Baltipress

TVF PRIMYGTAI REKOMENDUOJA LIETUVAI NEATSISAKYTI VALIUTŲ VALDYBOS MODELIO

Kaip rašoma gegužės mėnesio "Tarptautinio valiutos fondo apžvalgoje", valiutų valdybos modelis Lietuvoje gerai veikė pirmuosius šešis mėnesius - iki 1994 metų pabaigos. Tačiau padėtis pasikeitė 1994 gruodį, kai Žemės ūkio bankas buvo atleistas nuo privalomų rezervų reikalavimų ir Vyriausybei nusprendus pasiskolinti 30 mln. dolerių iš Vokietijos banko, garantavus už šią paskolą savo užsienio valiutos rezervais. Tai tuoj pat sukėlė užsienio

valiutos nutekėjimą iš Lietuvos, teigiama straipsnyje. Suprasdama tai, Lietuvos vyriausybė greitai atsisakė tokio kurso. Pasitikėjimas valiutų valdyba buvo iš esmės atkurtas 1995 metų pavasarį.

Straipsnyje daroma išvada, kad valiutų valdybos modelis gali būti sėkmingas tik tuomet, jei griežta fiskalinė politika derinama su liberalia ekonomine politika.

AGEP

tautas Landsbergis paneigė tai, kad jis yra turtingiausias žmogus. Norvegijos nacionalinę premiją - apie 0,5 mln. USD - Vytautas Landsbergis gavo 1991 metais. Opozicijos lyderis teigia, kad jam ši premija neegzistuoja kaip jo asmeniniai pinigai - premijos pagrindu buvo sukurta Vytauto Landsbergio fondas.

LR

Viktoro Flodorovo karikatūra

PLB Seimo korespondencinio posėdžio sprendimai

Nuo 1996 m. balandžio mėn. 14 d. iki gegužės 15 d. vyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės VIII-jo seimo atstovų korespondencinis posėdis, kuris sprendė du klausimus. Pirmas buvo naujo PLB IX-jo seimo šaukimo atidėjimas į 1997 metus, pratęsiant PLB VIII-jo seimo, PLB Valdybos ir tuo pačiu PLB Garbės teismo ir Kontrolės komisijos kadencijas vieneriems metams, tuo pakeičiant jų ketverių metų kadenciją į penkerius metus. PLB VIII-sis seimas, PLB Valdyba, GT ir KK savo kadencijas pradėjo 1992 metais PLB VIII-jo seimo akivaizdinėje sesijoje Lemonte ir jos turėjo baigtis 1996 metais. Antras klausimas buvo Juozo Gailos rinkimas į PLB Valdybą vietoj vieno iš jos pasitraukusio Seimo sesijoje rinkto nario.

Posėdyje dalyvauti ir balsuoti teisę turėjo atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių rinkti atstovai, PLB Valdybos nariai, PLB Garbės teismo ir Kontrolės komi-

sijos pirmininkai, kraštų Bendruomenių ir Jaunimo sąjungų valdybų pirmininkai, iš viso 128 asmenys iš 28 kraštų. Posėdį vedė PLB Valdybos paprašyti PLB VIII-jo seimo Lemonte įvykusios 1992 metais sesijos prezidento pirmininkai Vytautas Kamantas (JAV), Rasa Kurienė (Kanada) ir Paulius Mickus (PLJS, JAV). Dvi savaites palaukus iš tolimesnių kraštų ateinančių atsakymų, 1996 m. gegužės mėn. 29 d. buvo atidaryti laiškai, patikrinti dalyvių sąrašai, išimtos viešo balsavimo kortelės ir jos suskaičiuotos, atidaryti slapto balsavimo vokeliai ir suskaičiuoti tie balsai. Balsų skaičiavime dalyvavo ir balsus skaičiavo JAV LB Grand Rapids apylinkės valdybos ir Kontrolės komisijos nariai, kurie surašė gautus davinius.

Pagal tuos davinius PLB VIII-jo seimo korespondenciniame posėdyje dalyvavo 100 atstovų iš 23 kraštų, tad posėdis pagal PLB Konstituciją buvo teisėtas,

nes posėdžiui reikalinga ne mažiau kaip vieno trečdalis Seimo atstovų.

Pirmu klausimu dėl PLB IX-jo seimo atidėjimo į 1997 metus ir tuo pratęsiant visų PLB dabartinių organų kadencijas vieneriems metams, pakeičiant jas iš ketverių metų į penkerius metus, posėdyje dalyvaujantieji atstovai viešu balsavimu už pratęsimą, arba "taip", pasisakė 72 balsais, prieš pratęsimą, arba "ne", 18 balsų, susilaikė 8 balsai ir 2 atstovai neatsiuntė savo balsavimo kortelių su pavarde šiuo klausimu (viena viešo balsavimo kortelė su "taip" balsu buvo rasta be pavarde ar parašo slapto balsavimo vokelyje, todėl ji nebuvo skaičiuojama, nes nebuvo žinoma, kuris iš tų dviejų atstovų balsavo). Pagal PLB Konstituciją teigiamam sprendimui reikėjo gauti posėdyje užsiregistravusių atstovų dviejų trečdalių kvalifikuotą balsų daugumą, kas buvo mažiausiai 67 balsai (už pasisakė 72 arba daugiau nei du

trečdaliai). Tad šiuo balsavimu Seimo posėdis pratęsė kadencijas ir atidėjo PLB IX seimą į 1997 metus.

Antru klausimu dėl Juozo Gailos išrinkimo į PLB Valdybą posėdžio dalyviai balsavo slapta, nes ir Seimo 1992 metų sesijoje PLB Valdyba taip buvo renkama. Jam išrinkti reikėjo posėdyje dalyvaujančių atstovų paprastos balsų daugumos, arba mažiausiai 51 balso. Už Juozą Gailą balsavo 79, prieš pasisakė 17 ir susilaikė 4. Pagal šiuos balsavimo davinius Juozas Gaila yra išrinktas į PLB Valdybą.

Šiame posėdyje dalyvavo Argentina, Australija, Belgija, Brazilija, Didžioji Britanija, Estija, JAV, Kanada, Kolumbija, Latvija, Lenkija, Moldova, Olandija, Prancūzija, Rusija, Sibiras, Šveicarija, Ukraina, Urugvajus, Uzbekistanas, Venezuela, Vengrija ir Vokietija. Nedalyvavo Austrija, Italija, Karaliaučiaus sritis, Naujoji Zelandija ir Švedija.

PLB seimo inf.

Jaunystė.

V. Kapočiaus nuotr.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdamas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289- per: Pope Leo XIII Literary Fund, Inc. 9050 Troy Avenue Evergreen Park, IL, 60642 Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379 PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150 - TAI MŪSU VIENINTĖLĖ VIETA - GAUSI PARODŲ SALĖ -

†

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

✂ LĖKTUVAI
✂ LAIVAI (CRUISES)
✂ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✂ AUTOBUSAI
✂ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✂ VIEŠBUČIAI
✂ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

Nelaimė "Dirvoje"

Š. m. gegužės 28 dienos ryte į "Dirvos" redakciją atvykęs raštininkas Juozas Biliūnas buvo daugiau negu sukrėstas, pamatęs visišką chaosą paprastai tvarkingoje ir jaukioje patalpoje ir beveik neteko žado pastebėjęs, kad vietoj kompiuterių ir fakso tik skylės sienose... Kai vėliau į patalpą atvyko "Vilties" draugijos vadovybė ir redaktorius dr. Jonas Jasaitis, pašaukta policija apžiūrėjo aplėšimo padarinius ir detektyvai ieškojo pirštų atspaudų. Netrukus atvyko televizijos reporteriai ir per vakarines žinias visuose Clevelando televizijos kanaluose buvo padaryti išsamūs reportažai apie "seniausio etninio laikraščio aplėšimą". "Vilties" draugijos pirmininkas Algis Matulionis padarė trumpą pranešimą. Iš jo patyriau, kad "Dirvai" padaryta per 15,000 dolerių nuostolių, išplėšti keturi kompiuteriai su spausdinimo mašinėlėmis ir kitais priedais, taip pat fakso aparatas. Žodžiu,

Aurelija M. Balašaitienė

Julius Janonis netapo revoliucionieriumi

Biržiečiai balandžio 13 d. paminėjo poeto Julius Janonio 100-ąsias gimimo metines.

Išskilmės prasidėjo poeto gimtinėje Beržinių kaime, o išskilmingas minėjimas vyko Biržų kultūros rūmų salėje. Vakaro vedėjas rašytojas Algimantas Zurbas sakė, kad dabar diskutuoja visa Lietuva, kas buvo Julius Janonis, "ar tas stabas, kuriuo jis buvo padarytas kaip revoliucionierius, ar didelio talento anksti palūžęs poetas, išrašęs gražią mintį į mūsų kultūros aruodus". Vilniaus universiteto profesorė Viktorija Daujotytė savo pranešimą pavadino "Žodis jaunam Janoniui, išgyvenusiame 21 metus ir palikusiam nedidelį kūrybos tomelį". Jam buvo artima grytelninko, skurdo vaiko dalia. Jau Biržų keturklasėje mokykloje Janonis buvo linkęs į džiovą. Be galo turtinga dvasinė prigimtis suteikė galimybę jam pasakyti apie savo dalį poeto žodžiais. Jau 14 metų poetas imasi apmąstyti pasaulį, jo teisybės ieškotojo kelią, o jo poezija darosi įtempta ir dramatiška. Jo pažiūros demokratiškos, kupinos socialinio jausmo. Jis mato pasaulį šviesu, bet kartu ir tamsu, baugu. Kuo daugiau skurdo, socialinės neteisybės, tuo stipriau smelkiasi į jo kūrybą gilus išgyvenimų motyvas.

Pasak profesorės, Janoniui tokia dvasios būseną nėra atsitiktinė. Socialinės lygybės tema buvo būdinga daugeliui to meto kūrėjų. Janonis tarsi sekė savo

laiko poezijos broliu Zigmū Gėlė-Gaidamavičiumi. Iš proto galių ir gyvenimiškos patirties formavosi karštas poeto troškimas keisti gyvenimą. Nuo to laiko, kai Janonis tapo karo pabėgėliu Rusijoje, atsiskleidė kaip tikras idealistas, kuris ėjo paskui savo idealą taip, kaip jį suprato, ir pateko į bolševikinės partinės ideologijos tinklą. Jis veikė kaip įsitikinęs tos pasaulėžiūros žmogus, parašė itin stiprių eilėraščių, kurie negalėjo būti numesti į užmarštį - tai jo pasaulėžiūros raiška. Kartu vyko ir suvisuomeninto žmogaus drama, pasiryžusio numarinti savąjį aš. Dar vėlesnėje poeto kūryboje aiškiai pasijunta, kaip kažkas lūžta jo dvasioje, jį užvaldo dvasios krizė. Paskutiniai kūriniai neišbaigti - tik fragmentiškai trūkiojantis gyvenimas. Janonis jau ne tas pilnas abejonių savimi, savo gyvenimu. Jis pasako draugams: "Esi įsitikinęs, kad žmogus yra savo gyvenimo ir mirties šeimininkas". Tuo pasakymu poetas tarsi išsilaisvino iš suvisuomeninto žmogaus varžtų.

Profesorė Viktorija Daujotytė klausė: "Ką turėtume suprasti šveddami poeto jubiliejų?" Ir pati atsakė: "Julius Janonis pralaimėjo gyvenimą, jis nelaimėjo jokios revoliucijos, jis tapo tik partijos ikaitu. Tie, kurie išsilaisvina, išlaisvina ir savo ikaitus. Mes negalime Janonio padaryti vaikiškų eilėraščių autoriumi, negalime užsimerkti prieš tai,

Vienas žymiausių Lietuvos tautodailininkų - Ipolitas Užkurnis.

V. Kapočiaus nuotr.

Parengtas smulkaus ir vidutinio verslo įstatymo projektas

- Ekonomikos ministerijos kolegijoje svarstomas Smulkaus ir vidutinio verslo įstatymo projektas. Pagal Europos Sąjungos PHARE smulkaus verslo plėtros projektą šalyje sukurti šeši konsultaciniai verslo centrai, kurie konkrečią paramą suteikė maždaug dviem tūkstančiams Lietuvos smulkių verslininkų. Tačiau, anot Ekonomikos ministerijos lmonių ekonomikos departamento direktoriaus Juozo Jokšo, nepaisant šios ir kai kurių kitų prosvaisčių, smulkus ir vidutinis verslas susiduria su daugeliu sunkumų ir problemų. Jo nuomone, reikalai pagerės, priėmus smulkaus ir vidutinio verslo įstatymą.

Pastaraisiais metais didžiausios kliūtys verslui plėtoti, pasak verslininkų, buvo apyvartinio kapitalo trūkumas (40,8%), finansinės sistemos nesklaidumas (37,6%) ir prekių bei paslaugu

rinkos dydis (36,7%). Verslininkai tikisi didesnės pagalbos iš vyriausybės.

Rimta kliūtis verslo plėtrai yra nusikalstamumas. Kilus bankininkystės krizei, padidėjo verslininkų finansinė rizika. Verslo plėtrai įtakos turi importo ir eksporto taisyklių kaita, mokesčių sistemos nepakankamumas, mano įstatymo projekto rengėjai.

ELTA

Siūloma atleisti Muitinės departamento direktorių

Tėvynės sąjungos frakcija parengė Seimo rezoliuciją, kurioje reikalaujama atleisti iš pareigų Vitalijų Geržoną. Dėl netinkamos šio pareigūno veiklos išsiplėtė nebaudžiamos kontrabandos sistema, 1993-1994 m. Lietuvos geležinkeliais dideliais mastais buvo pervežami kontrabandiniai kroviniai.

AGEP

kas jo parašyta". O biržiečiams profesorė linkėjo: "Jeigu yra paminklas Janoniui, būtina tai padaryti ir kitiems dideliems šio krašto žmonėms". Be abejo, jį turėjo mintyti pirmiausia Kazis Binkis ir Balis Sruoga.

O verslininkas Romualdas Ozgirdas, gavęs oficialų Baltimo-

LA

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Birželio išvežimai

1941 m. birželio 15 d. ryte visoje Lietuvoje buvo kartojamas vienai vienas žodis: **veža!**... Nebuvo tokio Lietuvos kampelio, kur naktį nebūtų atsilankę ginkluoti enkavedistai ir ko nors neišvežę. Liudininkai pasakojo apie graudžias scenas, ašaras ir dejavimus. Išvežtųjų namuose viskas buvo sujaukta, durys paliktos atlapos, vartai atkelti. Kaimuose prie sodybų matėsi gilios ir šviežios sunkvežimių provėžos - pradžia siaubingo kelio nežinon. Palikusieji bėgiojo vieni pas kitus išsigandę, nežinodami kas daryti, kas toliau bus. Darbai pakriko. Visą Lietuvą apgaubė baisus nerimas. Veža!... Tas vienas žodis sklido iš lūpų į lūpas, kaip maras. Veža!..

Išvežimams pasiruošta slapta. Sklido kalbos, bet nedaug kas tuo tikėjo, nes Lietuvoje nebuvo jokio didesnio pasipriešinimo ženklų. Netikėjo nė labai artimi komunistams žmonės, kurie žinojo, kad vežė Ukrainoje, Gudijoje, Lenkijoje - iš tų sričių, kurias bolševikai užėmė karo pradžioje. "Lietuvoje neveš, - dar įtikinėjo, - nes Lietuvą bolševikai užėmė be karo". Vieni, be abejo, taip kalbėjo prigaudinėdami, bet kiti iš tikrųjų netikėjo tokiu žiaurumu.

Visuotinumasis išvežimuose, nepaliekant laisvėje jokios kategorijos žmonių, nepaliko jokios abejonės, kad žvėris puolė visą lietuvių tautą, tik negalėjo visos iš karto apžioti. Savo plėšrius nagus pirmiausiai suleido į tuos, kurie pateko į pirmuosius sąrašus. Kiti būtų sekę paskui. Antai, dauguma mokytojų ir profesorių, kad nebūtų sukrėsta mokslo darbas, surašyta išvežti birželio pabaigoje, mokykloms užbaigus mokslo metus. Lietuvos istorijoje niekada nebuvo tokio visuotinio, iš anksto suplanuoto ir žiauraus žmonių užpuolimo. Buvo visokių karų ir nelaimių, buvo priešų siautėjimo, buvo kryžiuočių, totorių, švedų, maskolių prasieržimų. Bet jie nebūdavo tokie staigūs ir tokie visuotini. Žmonės jau girdėjo ateinant, slapstėsi, gelbėjosi. Bolševikų raudonasis maras užklupo po metu, žmonėms jau kiek aprimus po pirmųjų okupacijos dienų; užklupo iš pasalų, klastingai, kaip vieni tik bolševikai daro.

Kankiniai yra tie, kuriuos deportacijos išrovė iš Lietuvos žemės. Jie patyrė dvejopą skausmą - buvo išrauti iš savo žemės, buvo atskirti nuo artimųjų ir nublokšti badui, skurdui, pažeminimui ir mirčiai. Skausmą patyrė ir tie, kurie liko Lietuvoje ar atsidūrė Vakaruose, bet kurių vyrai, tėvai, broliai, artimieji buvo deportuoti. Tokių deportacijos skausmą patyrusių, pradedant nuo 1941 m. birželio 14 d., yra pusė tautos.

Tiems, kurie deportacijų nepatyrė, o juo labiau, kurie išaugo jau šiame krašte, anos deportacijos gali pasilikti be angažuojančio pergyvenimo; jie gali žiūrėti į jas kaip žiūri į Herodo įsakytą kūdikių išžudymą, į kryžiuočių įvykdytą Prūsų genocidą, į Stalino įvykdytą Katynės lenkų karininkų sunaikinimą... Bet taip žiūrėti negali, kas save laiko dalimi tautos; kas tautą laiko kolektyvinio organizmo raida laiko eigoje. Tokiam tie praeities žmonės, deportacijų skausmą patyrusieji, bus tautos kankiniai. Tokiam jie bus panašioje garbėje, kaip Bažnyčia pagarboje laiko kankinius už tikėjimą. Ir jeigu tauta prisimena nužudytus ir nukankintus reiškia, ji dar pulsuoja savo gyvastim, savo dvasia, savo noru gyventi perduodant savo vaikams ir vaikiaičiams, kad be praeities pažinimo negali būti ateities. Tačiau tauta visada turi budėti, kad žiauri praeitis nepasikartotų.

Atnaujinti savo pergyvenimuose tokius ryšius su šiais kankiniais ir yra birželio mėnesiais gausiai rengiami deportacijų minėjimai.

Per šimtmečius ateinaš

Juozas Kudirka

2

(Tėsinys. Pradžia Nr. 23)

Kas valgymo metu iškrečia didžiausią pokštą, tas yra geriausias žmogus.

Po valgio vėl meldžiamasi, giedama, geriama. Tada prasideda dūkimas, paikiuojimas, ir kuo būna linksniau, tuo esą geriau; jie taip darą, kad jų gyvuliai visada būtų linksni, smagūs ir taip šokinėtų. Kai ateina laikas gulti, šeimnininkas užbaigia šventę vėl taip pat su kaušeliu".

Tuo tarpu D. Poška 1823 m. parašytame darbe "Apie senovės pagoniškas religines apeigas Lietuvos ir Žemaičių kunigaikštijose" sureiškimo ganiavos dievaitį Ganiklį (nuo lietuviško žodžio "ganykla"). Pagal jį, "Tas dievaitis pas mus, t. y. Lietuvoje ir Žemaičiuose, iki šiolei liaudies yra gerbiamas ir atmenamas, tačiau dabar krikščionys tą galvijų, arklių ir įvairių kitų gyvulių valdymą atidavė šventajam Jurgui, kurio garbei kasmet balandžio 23 d. neša į bažnyčią aukoti veršius ir kitokias aukas. Be to, kaimo žmonėse plačiai žinoma maldele, kuri kone kasdien šeimnininkų ir piemenų kartojama: "šventas Jurgi, ganyk arklius, gyvulius" t. t."

Tai rodo, kad XVI - XVIII a. formuodamiesi lietuvių Jurginių papročiai rado turtingą vietinį paveldą.

Švento Jurgio kurtai

L. Jucevičius XIX šimtmečio viduryje pastebėjo, kad liaudis mano, jog šv. Jurgis buvęs medžiotojas; yra net pasakų apie tai, be kita ko, ir tokių, kur vietoj kurtų jis vedasi į medžioklę vilkus ir kitus plėšriuosius žvėris. Pretorijus XVII a. šv. Jurgio kurtais laikė dar meškas ir lapes. Tačiau XIX - XX a. žinomiausias šv. Jurgio kurtas - vilkas. Šv. Jurgio, nors jis ir gyvulių globėjas, galios prieštaringos. Jis savo kurtus gali sudrausti, bet gali ir leisti jiems veikti savo nuožiūra, jis ir jų globėjas - "ką Jurgis paskiria vilkui, tai tą vilkas ir ima" (Liškiava). Tokį dar pastarųjų šimtmečių sandūroje Rambyno apylinkės Paskalvių kaime gyvusį įsitikinimą aprašė J.

Šie vagonai buvo visų kančių pradžia tremiamiems į Sibirą.

V. Kapočiaus nuotr.

Kenotafas Biržų kapinėse

Artėjant Gedulo ir vilties die-

nai, noriu skaitytojams papasakoti apie vieną iš pokario rezistencijos Lietuvoje dalyvių, prieš 43 metus Rusijoje, Norilsko lageriuose mirusį, atšargos jaun. karininką Igną Pranckūną.

Velionis gimė 1918 m. balandžio 1 d. Pskove. (Prieš Pirmąjį pasaulinį karą, kaip ir tūkstančiai lietuvių, šeima buvo pasitraukusi į Rusiją.) Po karo, padedant Komitetui nukentėjusiems nuo karo šelpiti, šeima grįžo į Lietuvą.

1938 m. Ig. Pranckūnas baigė Biržų gimnaziją. Mokydamasis gimnazijoje buvo aktyvus skautas. Jau 1935 m.

buvo Biržų apskr. tunto adjutantas ir įėjo į tunto vadiją, kurią sudarė P. Andzjonis, Pr. Lemberis, P. Audrejauskas, J. Kutra (t. p. miręs Norilске), S. Girdauskas. 1938 m. Ignas baigė skautų vadų kursų užsienyje (Latvijoje).

1938-1939 m. studijavo Kauno VD Universiteto Humanitarinių mokslų fakultete. Jam teko klausyti Mykoloičio-Putino, V. Krėvės ir kitų žinomų profesorių paskaitas. Studentu būdamas, toliau dalyvavo skautų veikloje. 1939 m. gegužės mėn. buvo

paskirtas tunto skiltininkų kursų vadovu.

1930 m. įstojo į Lietuvos VD Karo mokyklos aspirantų kursą. 1940 m. kursą baigė ir, kaip atšargos jaun. karininkas, buvo paleistas į atsargą, gyveno Biržuose. 1942-42 m. studijavo Vilniaus Pedagoginiame Institute. Nuo 1943 m., vokiečiams uždarius Lietuvos aukštąsias mokyklas, gyveno ir mokytojavo Biržuose.

Frontui artėjant, jis kartu su jaunesniu broliu Edvardu, stud. P. Masačiu bandė pasitraukti į

štabo vadą B. Kirsli) tapo štabo

vadu. Štabo nariai turėjo slapyvardžius. Ig. Pranckūno slapyvardis - "Daugirdas". Biržų apskrities organizacijoje buvo įvesta konspiracinė sistema - "Trejetas". Kitų LLA narių niekas neturėjo žinoti. Parolis - "pusė rublio".

Šios organizacijos tikslas buvo kova prieš sovietinę okupaciją, jos režimą. Štabas turėjo ryšius su apygardos ir centrinių štabais, iš ten gaudavo nurodymus veiklai. Konkreti ryšius su aukščiau stovėjusiais štabais palaikė Ig. Pranckūnas. Ne kartą dėl to jam teko vykti į Kauną bei Vilnių.

Štabo nariai siekė už-

verbuoti kuo daugiau narių į LLA. Verbavo įvairių sluoksnių gyventojus, mokytojus, studentus ir kitus gyvenusius Biržų apskrityje (Vabalninke, Joniškėlyje ir kitur). Užverbuotieji į LLA duodavo priesaiką: "Aš prieš Dievą ir visus žuvusius už laisvę prisiekiu..." Priesaiką duodant, reikėjo atsisototi ir pakelti dešinę ranką.

Štabo susirinkimai vykdavo pas Ig. Pranckūną (Rotušės gatvėje), pas B. Sprindį (Vytauto gatvėje, kaime, B. Sprindžio sodyboje). Štabas turėjo rotato-

likų ir stačiatikių Jurginių - negalima nešti skieto (Aukštadvaris, Nočia), siūlų, atmazgų (Benekainys). Skietą galima pernešti tik užrištą maiše, pakabinus ir užrakinus spyną (Aukštadvaris). Kaip rašė P. Dundulienė, daugelyje kaimų Vilniaus apylinkėse užrakinatą spyną dėdavo po tvarto slenkščiu - taip magišku būdu "užrakinama vilkui dantis". Kabeliuose sakydavo: "Kad (vilkai) avių nenešt, reikia Jurgio dienos saulei netekėjus užrakinatą spyną apnešti triskart aplink avių tvartą ir sukalbėti septynerius poterių".

Per šv. Jurgi dirbsi žemę - vėl vilkai kumeliukus ir arklius pjaus (Musninkai). Per Jurgines niekas niekam nieko neskolina, antraip vilkai gyvulius gaudys (Dūkštas; Tumasony, Varanavo raj.). Gervėčiuose "per Jurgines kepdamo du kepaliku duonos ir kiekvienam įkepdamo po penkis kiaušinius. Tas bandukes per lauką pernešdavo net 12 kartų. Vieną kepaliką žemėsna įkasa, kitą suvalgo, tada vilkai avių nenešioja ir keltuvos (karvės) visus metus būna sveikos".

Valkininkų apylinkės Molių kaime genant gyvulius, avis, ir piemens maišelį įdėdavo avikailio skiautėlę (dažniausiai uodegą), kad apsaugotų nuo vilkų užpuolimo.

Panevėžio, Ukmegės, Valkininkų apylinkėse piemeniui per Jurgines buvo draudžiama galsti peilį, nes tokiu būdu jis vilkams dantis galandąs. Kad žvėrys gyvulių nepjautų, Jurginių dieną piemeniui buvo draudžiama nešiti prie bandos peilį ir net į rankas jį imti. Rytų Lietuvoje pienuo valgydamas neturėjo minėti vilko, kad šis gyvulių nepjautų.

Arkliajančių šventė

Šv. Jurgio diena - gyvulių, ypač arklių, o drauge ir arkliajančių šventė. Per Jurgines nieko nei su arkliais, nei su jaučiais nedirbdavo - žemės nejudindavo, nekasdavo, neardavo, neakėdavo, nesėdavo, "nes smarkus lietus bei kruša išplaus javus" (Šėta). Draudžiama žemę per Jurgines dirbti, kad audros ir ledai nepadarytų nuostolių. Dirbant tą dieną su arkliais, gali gyvuliai kristi, žvėrys juos išpjauti, arkliai nesisiekti, ledai javus išmūsti (Naujamiestis). Tą dieną, sakoma, - kaip rašyta B. Buračo, - "gyvuliai meldžiasi, o šventas Jurgis, jodinėdamas ant balto žirgo, laimina laukų derlių". Džūkai ir aukštaičiai, kad arkliai per metus būtų gražūs, Jurginių rytą juos išmaudydavo.

riu, radijo aparata. Buvo spausdinami ir platinami lapeliai, atsišaukimai, raginantys gyventojus priešintis okupacinės valdžios režimui, nestoti į raudonąją armiją ir pan. Štabas palaikė ryšius su partizanais miškuose.

Aktyvi štabo veikla neliko nepastebėta sovietinio saugumo, jis ėmė sekti jo pėdomis. Pradėjo suiminėti Biržų apskrities ("Briedis") štabo ir LLA narius. 1945 m. Biržuose, kur gyveno Ignas, vieną vasaros vidurnaktį atvyko saugumiečiai suimti Igną. Padarė nuodugnią kratą, bet Igno tuomet jau nebuvo Biržuose. Suėmė jaunesnį brolių Edvardą, bet po trijų savaičių paleido. 1945 m. rugpjūčio mėn. Ignui pavyko pasitraukti į Vilnių ir Vilniaus kraštą. Čia nelegaliai išgyveno septynis mėnesius, o 1946 m. kovo 22 d. buvo areštuotas Maišiagalėje. Orderį suimti pasirašė vyr. leitenantas Blochas, papulkininkas Jaščenko ir KGB tardymo skyriaus viršininkas papulkininkas žydas Rozauskas (vėliau ilgai dirbo Archyvų valdybos viršininku, dar vėliau pabėgo į Maskvą). Suimant Igną, buvo padaryta krata. Be kitų daiktų, paimitos dvi Nepriklausomos Lietuvos karininko žvaigždutės, na, ir skautiška vėliavėlė... Ignas buvo atvežtas į Vilnių ir patalpintas į KGB rūsius. Tardymai buvo ilgi, varginantys ir, žinoma, neapsieita be smurto. Tardydamo dažnai po 8-20 valandų! Yra žinoma, kad Ignas neišdavė nei vieno žmogaus ir vengė minėti dar nesuimtų žmonių pavardes. Ne veltui KBG jaun. tardytojas Jankevičius nuolat grasindamas perspėdavo, kad Ignas sakytų tiesą.

Po ilgų varginančių tardymų buvo paskelbta kaltinamoji išvada. Joje, be to, kas rašyta, buvo kaltinama, kad Ignas Pranckūnas 1941 m. birželį laisvanoriškai įstojo į "baltųjų sukilėlių" būrį Biržuose, vadovavo 12 asmenų grupei. Grupė organizavo patrulinę tarnybą mieste, turto apsaugą ir kt.

LTSR VR ministerijos karinis tribunolas, kurį sudarė 3 nariai ("trijulė"), sekretorė ir vertėjas, nuteisė Igną Pranckūną 20 metų katorgos darbams ir 5 metus tremties. 1946 m. birželio mėn. (nukelta į 4 psl.)

DARBININKE paskelbta reklama **palikimais ir greitai** pasieks skaitytoją. Skelbkitės viename iš seniausių Amerikos lietuvių laikraščių **DARBININKAS**.

X LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

1996 m. liepos mėn. 6 d., 1 val. p.p.
Rosemont Horizon, Rosemont, IL

Mugė ir Meno Paroda

liepos mėn. 4 - 6 d.
Hyatt Regency O'Hare

Krepšinio Rungtynės -- Lietuvos ir Kroatijos Olimpinių Komandos

liepos mėn. 7 d., 1 val. p.p. - Rosemont Horizon
Bilietai per Ticketmaster (312) 559-1212

Susipažinimo Vakarai

liepos mėn. 5 d., 8 v. v.
Navy Pier

Pokylis

liepos mėn. 6 d., 7 v. v.
Hyatt Regency O'Hare

Padėkos Mišios

liepos mėn. 7 d., 10:30 v. r.
Marquette Parko ir Tėviškės parapijoje

Po-Šventinis Koncertas

liepos mėn. 9 d., 7 v. v.
Jaunimo Centre

Informacija: 2715 W. 71st St., Chicago, IL 60629
(312) 737-9504 Fax: (312) 436-6909

Atlantos žaidynių dalyvių apranga.

V. Kapočiaus nuotr.

"Eglutė" gyvuoja jau 46-ti metai

Užsienyje leidžiamas vienintelis lietuviškas žurnalas vaikams "Eglutė" jau skaičiuoja pusimtį metų. Daug pasikeitė per tuos metus redaktorių ir administratorių, pasikeitė ir žurnaliuko skaitytojai, kurių vis negailestingai mažėja.

Oficialioji "Eglutės" gimimo data yra 1950 metai. Tuomet pirmasis redaktorius buvo Br. Brazdžionis, o spausdino Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų spaustuvė Putnam, CT. Šis žurnalas tada labai sėkmingai subūrė išsiblaškiusius visuose pasaulio kraštuose lietuvių vaikus, kurie ne tik skaitė, bet ir gausiai rašė straipsnelius bendradarbiaudami. Vėliau šį pasiaukojantį redaktoriaus darbą atliko P. Naujo-

kaitis, S. Zobarskas, A. Šerkšnas.

Nuo 1959 metų "Eglutė" redaguoja ir administruoja Putnamo seselės. Daug darbo įdėjo seserys Elena ir Irena Imbrazaitės, pakeisdamos laikraščio išvaizdą spalvingais puslapiais ir vaikams suprantamesne kalba. Prie redagavimo prisidėjo seselės P. Savickaitė ir T. Mieczkowski.

Ypač daug prie žurnalo sėkmės prisidėjo Ona Mikailaitė, kuri redagavo jį nuo 1963 metų. Tada "Eglutėje" bendradarbiavo daug lietuvių rašytojų, poetų, dailininkų. Jau čia, Amerikoje, gimusios kartos mamų grupė labai aktyviai rėmė žurnalo darbą, įnešdamos daug naujų. Ir taip po sėkmingo beveik 30 metų redagavimo darbo "Eg-

lutėje" O. Mikailaitė 1993 metais išvyksta į Lietuvą. Tada žurnalą perima redaguoti N. Nausėdienė, o leidiniu rūpinosi JAV LB švietimo taryba. Redaktorė atnaujino kelis skyrelius, žurnalas pasipuošė labai gražiomis iliustracijomis. 1995 m. N. Nausėdienesi pasitraukus iš redaktorės pareigų "Eglutės" redagavimą perima Regina Kučienė. Ji sudaro redakcinį komitetą: A. Brazaitienė, R. Kučienė, A. Raudachienė, V. Rimienė, E. Šulaitis, J. Šerelienė su technine redaktore A. Norušiene ir administratoriumi V. Kučiu. Dabartinę "Eglutę" sudaro še skyreliai: "Tikiu", "Mūsų kūryba", "Iš pasakų pasaulio", (nukelta į 7 psl.)

Dėmesio, Teatro gerbėjai!

Ilgiausiai išsilaikantis lietuvių išeivijos teatro sambūris "Antras Kaimas" kviečia nečikagiškius, važiuojančius į Chicago Tautinių Šokių šventei, atvažiuoti dieną anksčiau, liepos 3 d., 7 v. v., į Chicago Jaunimo Centrą, 5600 S. Claremont, rimtai pasilinksinti spektaklyje. Pirmoje programos dalyje kaimiečiai paro-

dys pasaulinę premjerą, Antano Škėmos vienaveiksmę dramą "Kalėdų vaizdelis". Antra programos dalis - klasikinė antrakaimiška komedija. Bilietų rezervacijos per Leono Narbučio "Lion Frame" parduotuvę, tel. (312) 778-6322, arba per "Antro Kaimo" prievaizdą Eugeniją Būtėną, tel. (312) 225-0541. Klak!

Kenotafas Biržų kapinėse

(atkelta iš 3 psl.)

su palaužta ir sužalota sveikata jis buvo ištremtas į Šiaurę, Norilską. Čia nežmoniškai sunkiose gyvenimo ir darbo sąlygose išgyveno 7 metus. Ilgą laiką sunkiai sirgo. Reikėjo amputuoti dešinę koją, bet Ignas atsisakė. Mirė 1953 metų vasario 25 d. Mirė gyvenimo ir priešpaudos išsekintas, toli nuo artimųjų, nuo Tėvynės. Mirė turėdamas tik 34 metus.

1975 m. lankiausi Norilске, norėjau surasti brolio kapavietę, bet man buvo pasakyta, kad ten - uždrausta zona...

Taip ir liko Igno kapavietė užklota nežinia.

Jo atminimui Biržų kapinėse, šalia tėvų amžino poilsio vietos, pastatytas ažuolinis paminklas -

Rūpintojėlis. Ant jo užrašas: "Ignui Pranckūnui (1918-1953). Mirusiam Norilsko lageriuose atminti. Seserys ir broliai".

Apie Igno mirtį oficialiai niekas namiškiams nepranešė. Gavome tik jo likimo draugo, kuris tepasirašė "geriausias Igno draugas", laiškutį. Dėkingi jam už kraupią žinią apie jo kančias ir mirtį, nors pats Ignas savo laiškuose niekada savo dalia nesiskundė, nenorėdamas skaudinti senos motinos ir artimųjų, o vis rašydavo, kad gal greit pasimatysim...

Stovi paminklas - Rūpintojėlis, primenantis praeivius žmogų, karštai mylėjusį Tėvyne, dėl jos paaukojęs savo trumpą gyvenimą.

Vytas Pranckūnas

Nugalėtojai - šiauliečiai

Pagrindinį čempionų titulą iš Lenkijos Gdanskio mieste vykusio atviros tarptautinio šokių čempionato parsivežė Lietuvai atstovavusi dešimtmečių šiauliečių pora - Justa Porakis ir Monika Adomavičiūtė. "Svingo" sportinių šokių klubo šokėjai žiūrovų simpatijas pelnė savo

elegancija ir choreografijos kultūra. Ši pora neseniai tapo Danijos atviros čempionato vicečempionais.

Kitos dvi tarptautinėse varžybose Lenkijoje dalyvavusios Lietuvos poros buvo taip pat iš "Svingo" klubo.

Sudarydami testamentus, nepamirškite geriausio draugo - "DARBININKO", kuris kiekvieną savaitę skelbia naujienas lietuvių namuose.

Lietuvos moterų krepšinio rinktinė pateko į Europos čempionato finalą

Angersas-Vilnius, gegužės 27 d. Lietuvos moterų krepšinio rinktinė iškovojo teisę dalyvauti Europos čempionato finale.

1996 metų Europos moterų krepšinio čempionato A grupės

pusfinalio turnyre Lietuvos rinktinė laimėjo trejas iš penkerių žaistų rungtynių ir kartu su Čekijos, Bosnijos ir Hercegovinos rinktinėmis pateko į finalinį turnyrą.

AGEP

LTOK pasirašė sutartį su

"Utenos gėrimais"

Vilnius, gegužės 27 d. Lietuvos tautinis olimpinis komitetas (LTOK) ir akcinė bendrovė "Utenos gėrimai" gegužės 27 d. pasirašė bendradarbiavimo sutartį.

Pagal šią sutartį "Utenos gėrimai" remia Lietuvos olimpinę rinktinę finansiskai ir savo gaminama produkcija. LTOK reklamuos "Utenos gėrimus" kaip rėmėją.

LTOK vadovai juokavo, kad Lietuvos olimpiečių pergalėms Atlantos olimpinėse žaidynėse

švęsti "Utenos gėrimai" taip pat turės tiekti savo produkciją.

Bendradarbiavimo sutartį pasirašė LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas ir "Utenos gėrimų" generalinis direktorius Stasys Krasauskas.

AGEP

Dviratininkas Artūras Kasputis, atstovaujantis Prancūzijos "Casino-C'est Votre Equip" klubui, "Dauphine Libere" lenktynėse po trijų etapų ir toliau pirmąją. Pasaulinėje rangų lentelėje Kasputis užima 84 vietą.

Įdomi sukaktuvinė puota Chicagoje

Anatolijaus Šluto Amerikos lietuvių radijo valandėlė gyvuoja jau daugelį metų, o jis pats televizijoje ir įvairiose radijo programose bendradarbiauja net 30 metų. Tad neuostabu, kad jo veiklos prie mikrofono trisdešimtmečiui atžymėti suruoštamame pokilyje matėsi tiek daug gerai žinomų veidų. Tas

Žymusis Amerikos lietuvių solistas Algirdas Brazis dainuoja A. Šluto sukaktuviniam pokilyje gegužės 11 d. Jaunimo Centro salėje Chicagoje. Ed. Šulaičio nuotr.

rodo, kad A. Šlutas turi daug draugų ir yra populiarius tarp tautiečių.

Susirinkus pilnai Chicago Jaunimo Centro salei, programą pradėjo pats A. Šlutas, o ją sėkmingai vedė buvęs A. Šluto radijo valandėlės aktyvus talkininkas L. Narbutis, kuris šiuo metu vadovauja "Margučio II" veiklai. A. Šlutas pristatė jo programos talkininkus: adv. P. Žumbakį, dr. J. Adomavičių, P. Petrūtį, dr. A. Kabailą, A. Dundzilą, Ed. Šulaitį ir beveik pamiršo savo svarbiausiąją bendradarbę S. Tylienę. Jis taip pat pažymėjo ir pokilyje dalyvavusį Valdą Adamkų.

Buvo perskaityti ir sveikinimai raštu. Tarp jų autorių buvo Kauno muzikinio teatro vadovas S.

dėmesį traukė aktorai Apolonija ir Petras Steponavičiai, kurie ne tik paskaitė, bet ir padainavo. Kalbant apie dainavimą, čia jau reikia išskirtinai pažymėti pramoginės muzikos atlikėją J. Nakutavičių, kuris specialiai atvyko iš Floridos į Chicago šiam savo pasirodymui. Jis čia atliko 8 šokių muzikos kūrinius, iš jų 6 buvo tango. Taip pat

siurpriza padarė ir žymusis mūsų solistas Algirdas Brazis, kuris kartu su šokiams grojusiu Ažuolo Stelmoko orkestru atliko Spaudos baliaus valsą.

Apskritai pokylis paliko gražius prisiminimus ir puikius išpučius. Vieni gyre skanų maistą, kiti - gerą šokių muziką, apskritai visą meninę dalį. Čia reikėtų pažymėti ir laimėjimų traukimą, kas irgi buvo savotiškai įdomu. Publika dar ilgai nesiskirstė: šoko, šnekučiavosi, vaišinosi. Kai kurie iš svečių davė mintį, kad artimoje ateityje vėl būtų surengtas panašus pokylis, nes, kaip kažkas pasakė, "ką tik Šlutas daro, gerai padaro". O ką daugiau prie to būtų galima pridėti?

E.Š.

- Santaros-Šviesos konferencija šiemet ruošama Vilniuje birželio 20-23 d. Santaros-Šviesos 43-čiasis suvažiavimas vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, rugsėjo 5-8 d.

- Remigijus Gaška kalbėjo apie Lietuvos olimpinę perspektyvą "Saulutės" "Atviros žodžio" forume penktadienį, birželio 7 d., 7:30 v. v. Pasaulio lietuvių centro, Lemont, IL, Bočių mėnė. Išklaudytas pranešimas, kaip Lietuvos sportininkai ruošiasi šių metų Olimpiadai.

- Birželio 25 d., 1 val. p. p., Algirdas Landsbergis užbaigs savo 6 paskaitų ciklą apie JAV "daugiakultūrinę literatūrą" Bryant bibliotekoje, 2 Paper Mill Road, Roslyn, Long Island, NY 11576. Tel. (516) 621-2240. Tema: "Latino" raštija.

- New Yorko Humanitarinių mokslų taryba (NY Council for the Humanities, 198 Broadway, 10th floor, NY 10038) jau 20 metų finansuoja pasikaitininkus, kuriuos nemokamai gali pasikviesti organizacijos šioje valstijoje. Iš gausių kandidatų į 1996-1999 m. programą buvo atrinkta ir A. Landsbergio pasiūlyta paskaita "Imperijos žlugimas: pamirštųjų tautų prisikėlimas".

- Fotografas Arūnas Kulkauskas š.m. rugsėjo 17 d. Lotynų Amerikos kultūros instituto galerijoje Limoje, Peru, atidaro savo fotografijų parodą "Dreams: reality 2".

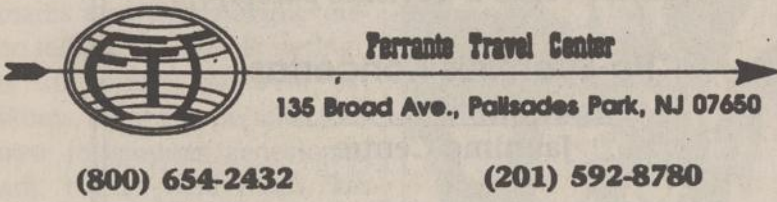
- Kanados Lietuvių Fondas iš 1995 m. gautų pajamų už investuotus narius įnašus lietuviškai veiklai išeivijoje palaikyti ir stiprinti paskyrė \$75,380.45.

- "Gintaras", Toronto lietuvių tautinių šokių ir muzikos ansamblis, gegužės 5 d. paminėjo 40 metų veiklos sukaktį. Koncertas pradėtas šokiu "Mano protėvių žemė", kurį sukūrė choreografe iš Lietuvos Laimutė Kisieliene.

- Toronto, Ont., Anapilio moterų grupė su Kanados lietuvių muziejaus talka gegužės 26 d. surengė a. a. dail. Elenos Žebrauskaitės - Weir tapybos darbų parodą.

- Dr. Kazio Griniaus fondas, įvertindamas Antano Kučio ir Jono Daugėlos ilgąmetį žurnalistinį darbą, gegužės 8 d. jiems paskyrė po \$1000 simbolinį priedą.

MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR
KANADOJE

LIETUVA - BALTIJOS GRAŽUOLĖ

Pigiausios skrydžių kainos!

Pigiausios kainos viešbučiuose:

LIETUVA, ŠARŪNAS, VILLON ir kt.

Dar pamatysite Kopenhagą, Helsinkį, Vieną, Varšuvą

Dėl skrydžių - *prašykite ERIKĄ*

Dėl kelionių po Lietuvą ir Europą - *prašykite ROBERTĄ*

Visi klauskite apie papigintas HERITAGE

TOURS. Nuo 8 iki 15 dienų. \$1175 ir daugiau

UNIONTOURS

245 Fifth Avenue
New York, NY 10016

Tel. (212) 683-9500, 800-451-9511

FAX: (212) 683-9511

ASTAnet: <http://www.astanet.com/get?uniontrs>

FINNAIR

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

*Skaitytėjai rašo
"Darbininkui"*

Tautos Fondo nutarimai geri,
tačiau nepilni

1996 m. gegužės 4 dieną Kultūros Židinyje Brooklyne, NY, susirinkę Tautos Fondo nariai į savo metinį susirinkimą, padarė svarbius nutarimus finansiškai remti Lietuvą.

Visi padaryti nutarimai nuo pirmo iki devinto išvardinti "Darbininko" gegužės 24 dienos numeryje.

Šiuose nutarimuose išvardinti būdai ir priemonės, kaip Tautos Fondas nutarė padėti Lietuvai, yra geri. Padėti savo tėvynei, kuri tos pagalbos reikalinga, yra mūsų visų pareiga.

Tačiau nutarimuose nepasakyta nei vieno žodžio apie bet kokią pagalbą merdinčiam išeivijos kultūriniam gyvenimui. Kyla klausimas, ar mūsų išeivijos lietuvių suaukoti pinigai, pagal Fondo įstatus, yra skirti išimtinai tik Lietuvai?

Statistiniai duomenimis Amerikoje, pagal 1990 metų gyventojų surašymą, lietuvių tautybės asmenų buvo priskaityta 811,865. Sakykime, kad šiuo metu liko tik 20 tūkstančių aktyvių lietuvių visoje Amerikoje, kurie dar kalba lietuviškai, skaito lietuvių spaudą, klauso lietuvių radijo, lankosi lietuvių kultūriniuose renginiuose ir dalyvauja lietuviškame gyvenime. Išeivijos lietuviai turi vieną savo dienraštį ir bent keliolika savaitinių ar mėnesinių laikraščių. Daugelyje vietovių veikia lietuvių radijas - kasdien arba savaitgaliais. Laidos yra ne vien tik lietuvių, bet ir anglų kalba.

Šie visi laikraščiai ir radijo laidos yra reikalingi mūsų paramos, nes jie negali išsilaikyti iš prenumeratų ir mūsų kuklių čekių. Čia turėtų ateiti į pagalbą ir Tautos Fondas.

Kiek žinoma, Lietuvių Fondas jau skiria savo aukas lietuvių laikraščiams ir radijui. Tačiau jos dar yra per mažos, kad galėtų sustabdyti merdėjantį išeivijos kultūrinį gyvenimą.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

Gerbkite lietuvišką žodį

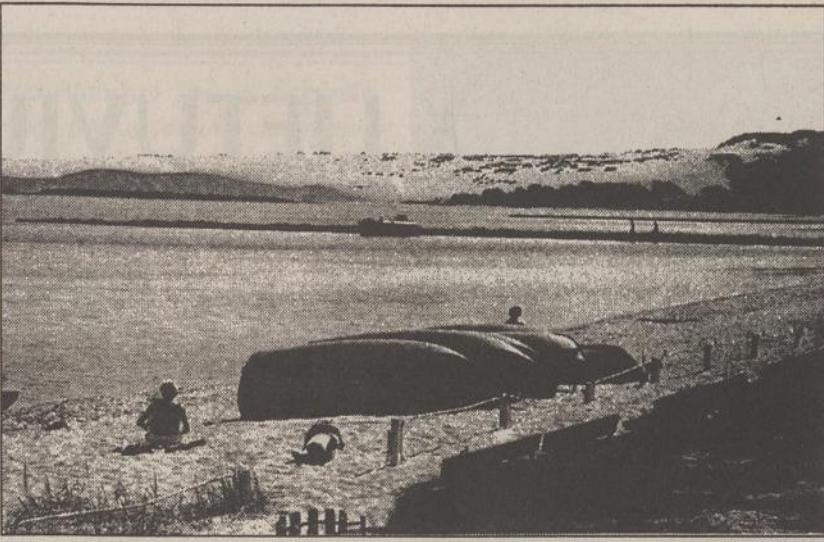
Sutinku su Ale Rūta, kad reikia pajvairinti "Darbininką", dažniau ir daugiau "nuotraukų ir žinių iš Lietuvos". Gaila, kad tų žinių aprašymo kalba yra sudarkyta, pilna barbarizmų. Mes Lietuvos rašėjų, kurie persisunkę tarybiniu internacionalizmu, nepakeisime, bet jau persispausdinant jų straipsnius "Darbininko" redakcija turėtų peržiūrėti ir pakeisti jų vartojamus anglicizmus lietuviškais, anksčiau vartotais terminais.

Gal ne taip jau rėžia ausį svetimžodis straipsnio viduryje, bet štai "Darbininko" gegužės 24 dienos (Nr. 21) pirmame puslapyje, Vytauto Žalio straipsnio antraštėje "Alternatyvos" barbarizmas tikrai rėžia

akį ir nėra pateisinamas. Kuo blogas lietuviškas žodis "pakaitalas"? Gerbiamas ambasados spaudos skyriaus patarėjas straipsnyje nesigaili ir tokių "deimantėlių" kaip: dimensija, nacionalinis, stabilus, debatas, prioritetas, faktorius, aspektas, tendencija, precedentas, kontekstas ir t. t. Galbūt ir p. Žilys yra tos nuomonės, kad išmetus iš lietuvių kalbos anglicizmus, barbarizmus ir svetimžodžius, lietuvių kalba bus labai "provinciška", kaip kad man aiškino viena lietuvių kalbos mokytoja, man esant Lietuvoje.

Jei taip vergiškai pamėgdžiosime svetimuosius ir toliau, tai lietuvių kalba, tuo pačiu ir "Lietuva bus atmesta atgal" (sic). Todėl visų išeivijos laikraščių leidėjai ir redaktoriai turėtų daugiau skirti dėmesio lietuvių kalbos grynimui.

Vladas Audėnas

Nida. Didžioji kopa.

R. Šuikos nuotr.

WARTA

TRAVEL & SHIPPING AGENCY

536 Westfield Avenue & Elmora Elizabeth, NJ 07208
Telephone (908) 527-1000 FAX: (908) 527-1122

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas

NUO DURŲ IKI DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 5 - 6 savaites
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ
Greitai ir saugiai Jūsų siuntiniai pristatomi
gavėjams asmeniškai į namus po visą Lietuvą.
Visi siuntiniai apdraudžiami. Mūsų nėra
Minimalus mokestis už persiuntimą yra 20 dol.

We deliver to
BALTIC STATES, POLAND, SLOVAKIA, BELARUS,
UKRAINE, MOLDOVA, RUSSIA and CENTRAL ASIA.

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

JUNE PICK UP

06/14 FRI	PHILADELPHIA, PA	11-12 Noon
06/15 SAT	KEARNY, NJ	11-12 Noon
06/15 SAT	PATERSON, NJ	1-2 PM
06/20 THU	NEWARK, NJ	11-12 Noon
06/21 FRI	BROOKLYN, NY	12-1 PM
06/25 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12 Noon
06/25 TUES	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
06/25 TUES	WATERBURY, CT	4-5 PM
06/27 THU	PHILADELPHIA, PA	11-12 Noon
06/27 THU	BALTIMORE, MD	4-5 PM
06/28 FRI	KEARNY, NJ	11-12 Noon
06/28 FRI	PATERSON, NJ	1-2 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$799 r.t.

One way to Vilnius \$530

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Grupėms ir pavieniams
pigiausios kelionės šią vasarą į

LIETUVĄ

14 dienų Grand Tour of Lithuania \$2,144

9 dienų Lithuanian Economy Tour 1,499

10 dienų Baltic Capital Tour 2,099

ir kitos.

Galima užsisakyti kelionę, viešbučius ir t.t. ar vien tik
skrydžius papigintomis kainomis iš visų JAV miestų.

VYTIS TRAVEL

40 - 24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718 - 423 - 6161
1-800-77-VYTIS

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

BIRŽELIO mėn. siuntinius paimsime šiose vietovėse:

BROCKTON, MA	birželio 13	4:00 - 6:00 v. p.p.
LOWELL, MA	birželio 14	12:00 - 1:00 v. p.p.
LAWRENCE, MA	birželio 14	2:00 - 3:00 v. p.p.
NASHUA, NH	birželio 14	4:00 - 5:00 v. p.p.
WORCESTER, MA	birželio 15	11:00 - 3:00 v. p.p.
WATERBURY, CT	birželio 15	9:30 - 11:00 v. ryto
NEW BRITAIN, CT	birželio 15	11:30 - 12:30 v. p.p.
HARTFORD, CT	birželio 15	1:00 - 3:00 v. p.p.
GARDNER, MA	birželio 17	4:00 - 6:00 v. p.p.
KENNEBUNKPORT, ME	birželio 18	11:00 - 12:00 v. p.p.
PUTNAM, CT	birželio 19	1:00 - 2:30 v. p.p.
PROVIDENCE, RI	birželio 19	4:00 - 6:00 v. p.p.
ALBANY, NY -	birželio 20	7:00 - 8:00 v. vakaro
SCHENECTADY, NY	birželio 20	7:00 - 8:00 v. vakaro
BINGHAMPTON, NY	birželio 21	9:00 - 10:00 v. ryto
SCRANTON, PA	birželio 21	12:00 - 1:00 v. p.p.
FRACKVILLE, PA	birželio 21	3:00 - 5:00 v. p.p.
BROOKLYN, NY	birželio 22	12:00 - 4:00 v. p.p.
BRIDGEPORT, CT	birželio 22	6:00 - 7:00 v. vakaro
NORWOOD, MA	birželio 24	6:00 - 7:00 v. vakaro

Dėl pinigų pervedimo, dėl Air Cargo siuntinių ir
kitokios informacijos prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

Tvirtais žingsniais į mokslo pasaulį...

Gegužės 19-ąją Morkus Raugas, Valentino Raugo ir Gražinos Raubertaitės sūnus, Balio ir Marijos Raugų bei Zofijos Raubertienės vaikas, bakalauro (B. A.) laipsniu "Magna cum laude" baigė New Yorko Universitete matematikos ir fizikos studijas. Morkus savo pasirinkto mokslo dalykus per ketverius metus sugebėjo baigti magistro lygyje, tuo būdu kelią į mokslo aukštumas sutrumpindamas dviem

Morkus Raugas New Yorko kalnuose.

metais. Nuo š. m. rugsėjo, gaudamas pilną stipendiją, pradės New Yorko Columbia Universitete doktorato studijas matematikos srityje.

Per ketverius studijų metus jam buvo lemta su New Yorko Universiteto grupe nemokamai

aplankyti įvairias pasaulio šalis - Graikiją, Portugaliją, Maroką, Braziliją, Meksiką, Kanadą ir Tailandą.

Talentingasis studentas iš pat mažens gyveno su knyga, pratindamasis derinti darbą su laisvalaikio žaidimais. Nesvetima

jam buvo ir liuanistinė šeštadieninė mokykla, kurią jis lankė Elizabeth, NJ, o vasaros metu tėvai nuveždavo į lietuvių skautų stovyklą. Neliko jis nuošaly ir nuo sporto, ypač pamėgęs "karate", kur iškovojo vadinamą "juodąjį diržą".

Pernai jis pirmą kartą dalyvavo New Yorke vykusiame maratono bėgime. O paauglystėje tėvas, patis mėgėjas laiptoti po kalnus, pripiratinio ir sūnų kart-

kartėmis pavažiuoti į New Yorko kalnynus. Taip išliko sūnaus meilė kalnams. Todėl ir dabar, tuoj po š. m. mokslo baigimo iškilmių, gegužės 19-ąją abu po pietę praleido kalnuose.

B. Butkelis

"Eglutė" gyvuoja jau 46-ti metai

(atkelta iš 5 pusl.)

"Jei nebūtų kalbos, tai nebūtų ir Lietuvos", "Galvosūkiai", "Juokų maišelis", "Ar žinai?", "Iš tautosakos lobyno", "Sportas", "Iš istorijos lobyno", "Tautodailė". Paskutiniai keturi skyreliai yra išradin-gos redaktorės naujovė žurnale. Ir ateityje R. Kučienė planuoja naujus skyrelius supažindinti skaitytojams su garsiais lietuvių rašytojais, menininkais, muzikais. Žurnale gausu eilėraščių, žinių, idomių apsakymėlių, parašytų lengvai suprantama kalba. Silpniau mokantiems kalbą

yra rečiau vartojamų žodžių žodynėlis. "Eglutė" keliauja pas savo skaitytojus į tolimus kraštus, o iš Lietuvos apie ją skaitytojai ypač šiltai atsiliepia. Dabar žurnalas turi apie 400 prenumeratorių šiose šalyse: Lietuvoje - 125, Australijoje - 2, Kanadoje - 20, Vokietijoje - 3, Lenkijoje - 3, Punske - 15, Anglijoje - 1, JAV - 227.

"Eglutė", ištiesusi šakas, prašo ir laukia naujų skaitytojų ir bendradarbių. Vaikai, anksti pamėgę skaityti šį žurnalą, vėliau norės pradžiuginti tėvelius, senelius bei

draugus savo pačių piešiniais bei rašiniais.

Būtų gerai, jeigu "Eglutė" galėtų skelbti kasmetinius eilėraščių bei rašinių konkursus. Tai paskatintų jaunuosius bendradarbius daugiau rašyti ir kurti. Galbūt tokios mūsų organizacijos kaip Lietuvių Fondas ir kitos galėtų finansiskai prisidėti, apdovanojant laimėtojus premijomis.

Norėčiau palinkėti "Eglutei", kad ji džiugintų įvairaus amžiaus skaitytojus įdomiais rašiniais plačiajame pasaulyje. O pati "Eglutė" težaliuoja dar pušimti metų.

Milda Šatienė

Sujungtos JAV LB New Jersey ir Pietryčių apygardos

Š. m. balandžio 27 d. Philadelphiaje vykęs New Jersey ir Pietryčių LB apygardų suvažiavimas paliudijo, kad Lietuvių Bendruomenės idėja tebėra gyva ir jai puoselėti netrūksta entuziastų. Į suvažiavimą, kurio paskirtis buvo administracinio požūrių įjungti demografinio požūrių praretėjusią New Jersey LB apygardą į Pietryčių LB apygardą, atvyko šešių (6) LB apylinkių atstovai, iš viso 24 asmenys.

Suvažiavimą atidaręs Pietryčių LB apygardos valdybos pirm. Algimantas S. Gečys supažindino dalyvius su JAV LB XIV-sios Tarybos priimtu nutarimu įjungti New Jersey LB apygardą į daug gausesnę Pietryčių LB apygardą. Jis pasidžiaugė, kad minėtas nutarimas priimtas New Jersey LB apygardai pageidaujant, tad nepatenkintų sprendimu nėra. Buvusiai New Jersey LB apygardos

teritorijai yra suteiktas rinkiminės apygardos statusas, tuo ir toliau užgarantuojant New Jersey valstijoje gyvenančių lietuvių atstovavimą JAV LB Taryboje. Buvo perskaityti JAV LB Krašto valdybos pirm. R. Narušienės ir organizaciniais reikalais vicepirm. V. Kaufmano sveikinimai. Suvažiavimui pirmininkavo Linas Kučas ir Alg. Gečys, sekretoriavo Rasa Juškienė.

Baigianti pareigas New Jersey LB apygardos valdybos pirm. R. Juškienė supažindino su laiko atnešais pasikeitimais į lietuvių gyvenvietes šiaurinėje New Jersey dalyje.

Šiuo metu tebeveikiančių buvusios New Jersey LB apygardos ribose apylinkių pranešimus pateikė Elizabetho LB apylinkės pirm. Julius Veblaitis ir Newarko LB apylinkės vicepirm. Vladas Audėnas, papildant JAV LB Tary-

bos nariui Rimantui Bitėnui. Abu pranešėjai optimistai, pasiryžę bendruomeninę veiklą ir toliau tęsti.

Pietryčių LB apygardai pasikeisdami vadovavę L. Kučas ir A. Gečys supažindino su turėta veikla. Tolimiams atstumams vieną nuo kitos skiriant lietuviams gausnes LB apylinkes, apygardos valdyba stengėsi ribotis koordinacinio - pagalbinio pobūdžio veikla, kuo mažiau kišantis į LB apylinkių bendrąją veiklą. Stengiasi vystyti kontaktus su Lietuvai galinčiais padėti JAV Kongreso nariais, pasistengta užmegzti ryšius su Penssylvanijos valstijos valdžia, įeita į gubernatoriaus sukurtą tautinių grupių komisiją, A. Gečiui ir vėliau Reginai Petrauskienė esant Penssylvanijos lietuvių komisijonieriais. Apygardos valdyba Penssylvanijos sostinėje Harris-

Liuda Kulikauskienė tarp artimųjų ir bičiulių, po pamaldų už Vilniuje mirusį jos brolių žurn. Vytautą Labūnaitį.

Prisiminė Vytautą Labūnaitį

Grupė artimųjų ir bičiulių gegužės 31 d. dalyvavo Lietuvos žurnalisto, "Darbininko" buv. bendradarbio Vytauto Labūnaitio mirties prisiminime. Jis mirė balandžio 16 d. Vilniuje ir ten palaidotas balandžio 18 d.

Velionio sesuo Liuda Kulikauskienė, gyvenanti Ozone Park, NY, užprašė už brolių gedulingas

mišias, kurias Pranciškonų vienuolyno koplyčioje, Brooklyne, 12 val. aukėjo Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM.

Pamaldose dalyvavo ir L. Kulikauskienės dukra Gražina, kuri su vyru dr. Ronaldu Paegle, pakeičiui į Graikiją ir Egiptą, ta proga buvo sustoję New Yorke. Po pamaldų, Niedersteino restorane.

Middle Village, NY, įvyko pietūs.

L. Kulikauskienė dėkinga visiems, išreiškusiems jai užuojautą netekties metu ir kitaip prisidėjusiems prie jos brolio velionio Vytauto prisiminimo.

(sn).

Elizabetho, NJ, LB apylinkės valdybos pirm. Julius Veblaitis kalba JAV LB Pietryčių apygardos suvažiavime Philadelphiaje. Prie stalo suvažiavimo prezidiumas: (iš k. į d.) Rasa Juškienė, Algimantas S. Gečys ir Linas Kučas.

burge buvo sukvietusi lietuvių organizacijų atstovų susitikimą su Penssylvanijos gubernatoriumi, ieškojo pagalbos Lietuvai jos kelyje į nepriklausomybę. Apygardos valdyba organizavo JAV LB Tarybos rinkimus. Gausus balsuotojų skaičius rodo patikėtinumą LB-ne, o Pietryčių apygardai atstovaujantys devyni Tarybos nariai sudaro svarų bloką LB Taryboje.

Pietryčių apygardos ribose šiuo metu esančių apylinkių pranešimus pateikė Philadelphiajos LB apylinkės pirm. Roma Krušinskienė ir vicepirm. socialiniams reikalams Jeanne Doar, Pietinės New Jersey LB apylinkės pirm. Juozas Majauskas ir sekr. Marija Majauskienė, Scrantono LB apylinkės vicepirm. Regina Petrauskienė, ir Washingtono, D. C., LB apylinkės pirm. dr. Arūnas Šlėkys. Baltimorės LB apylinkė, kuriai vadovauja Vyt. Eringis, suvažiavime nebuvo atstovaujama dėl tą savaitgalį ten vykusių renginių. LB apylinkių pranešėjai ne vien džiaugėsi laimėjimais, bet ir nebijojo pasidalinti žiniomis apie veikloje sutinkamas problemas.

Pasidžiaugta, JAV LB Švietimo tarybos globoje liuanistinės mokyklos veikia Baltimorėje, Philadelphiajoje ir Washingtono, D. C.

JAV LB Tarybos narys R. Bitėnas vadovavo pokalbiui apie LB apygardos galimą koordinacinį vaidmenį siekiant stiprinti LB apylinkių socialinę, kultūrinę ir švietimo sričių veiklą. Pirmasis bendradarbiavimo pobūdžio egzaminas - šį rudenį Washing-

tone, D. C., įvyksiantis "Lietuvos" ansamblio koncertas.

Vytautas Maciūnas, Lietuvos Seimo - JAV LB Tarybos komisijos narys, pateikė pranešimą apie Vilniuje vykusius pirmuosius jungtinės komisijos posėdžius bei svarstytus klausimus.

Į naująją Pietryčių LB apygardos valdybą buvo išrinkti R. Bitėnas, J. Doar, A. Gečys ir Algis Lukas. Penktąjį asmenį į apygardos valdybą deleguoti bus prašoma Baltimorės LB apylinkė. Valdyba pareigomis pasiskirstys vėliau. Į kontrolės komisiją buvo išrinkti Marija ir Juozas Majauskai, R. Juškienė ir J. Veblaitis.

Suvažiavimui pasibaigus, buvo paminėta "Bendruomenės Balso" radijo programos 43 metų veiklos sukaktis.

Sag /LB inf./

Mirė dailininkė Elena Žebrauskaitė-Weir

Elena Žebrauskaitė-Weir, skulptorė ir tapytoja, mirė paskutinę 1995 metų dieną, Perry Sound, Ontario, Kanadoje. Sveikatą pakirto vėžys. Elena Žebrauskaitė-Weir pradėjo studijas Kauno Meno Institute 1940-1943 metais. Tuo laiku Kauno Meno Instituto direktorius buvo V. K. Jonynas. Ji pažinojo ir bendravo su dabar newyorkiečių lietuviams pažįstamais menininkais kaip K. Varnelis, Pranas Lapė, Petras Vaškys, V. Kašuba ir kiti. Pasitraukus į vakarus studijavo skulptūrą Meno Akademijoje Dusseldorfe, Vokietijoje. Į Kanadą atvyko 1947 m. ir Torontte baigė The Ontario College of Art. Ten sutiko kanadietį Berth Weir, studijuojantį tapybą. Jie sukūrė šeimą, susilaukdami 3 dukterų. Tuo laiku jiems abiems daug įtakos turėjo "Canadian Landscape painters", kurie vadinosi "Group of Seven". Jų įtakoje nusprendė apsigyventi arčiau gamtos, Perry Sound. Nusipirko didelį medinį pastatą, buvusį fabriką. Įrengė kelias milžiniškas studijas tapybai ir skulptūrai. Dirbdama savo studijoje, ji tęsė

toliau meno studijas Laurentian University in Sudbury, Ontario, ir vėliau York University, Torontte.

Jų pasirinkta vieta gyventi Perry Sound yra nuostabioje gamtoje, prie ežero, kurio krantai yra apsupti akmenų uolų, apaugusių įvairių spalvų samanomis.

Elena Žebrauskaitė-Weir praleido didelę savo gyvenimo dalį toje gamtoje. Ji ją stebėjo, darė skulptūras, tapė ir piešė. Įvairios gamtos organinės formos - aug-

menija, kaulai, įvairūs ežero gyvūnijos kiaušutai - įtakoję jos skulptūrą. Lygiagrečiai ji brandino savo tapybą. Ji sakydavo: "Tos stiprios akmenų formos, neramūs vandenys ir dangus savo energija ir jėga nuolatos stipriai veikia mane". Gamta buvo jai inspiracijos šaltinis ne kopijuoti ją, bet interpretuoti ją pagal savo individualų pasaulį. Ji domėjosi Kanados liaudies mitais. Stebėjosi, kad Lietuvos liaudies mitai turi daug panašumo su jos adoptuoto krašto. Tapyboje įvesdavo Lietuvos liaudies motyvus, prasiveržiančius iš abstrakčių formų. Paskutiniuose savo tapybos darbuose ji pasuko į gryną, abstrakčią tapybą ir stipriai akcentavo savo jausminį, intuityvų pasaulį.

Jos vizualiniai pasisakymai tapyboje ir skulptūroje yra panašūs: tai abstrakčių, organiškos kilmės monumentalų formų emocionalių išgyvenimų.

Elena Žebrauskaitė-Weir turėjo 9 asmenines parodas ir 25 grupines parodas. Jos visos vyko Kanadoje.

Elena Urbaitytė

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517.1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Ateinantį sekmadienį, birželio 16 d., JAV yra švenčiama Tėvo diena.

Birželio 20 d. yra pirmoji vasaros diena.

X Lietuvių Tautinių Šokių šventė įvyks liepos mėn. 6 d., 1 val. popiet Rosemont Horizon, Rosemont, IL. Visi kiti renginiai, susiję su šia švente, yra paskelbti skelbime. Žiūr. 5-tą "Darbininko" puslapį.

Lina Penikaitė bėgs kaip palydovė bėgikė, kai Olimpinių ugnis bus nešama į Atlantą, GA. Ji bėgs birželio 17 d., 2:30 val. nuo BMW Dealership, Greenwich, CT, iki pat New Yorko valstijos sienos. Grupė Connecticut lietuvių žada ją paskelbtoje vietovėje išlydėti.

Dr. Marija Žemaitienė, iš Leonia, NJ, birželio 2 d. išskrido į Lietuvą ir ten išbus visą mėnesį. Dalyvaus Utenos (buv. "Saulės") gimnazijos mokslo metų pabaigos iškilmėse ir įteiks premijas dviem geriausiai baigusiems abiturientams (mergaitei ir berniukui). Tai pastovi Marijos ir Aleksandro Žemaičių vardo premija, įsteigta praeitais metais. Birželio 16-17 dienomis ji dalyvaus Šiauliuose šaukiamo "Šiaulių sam-būrio" suvažiavime. Dr. Marija yra gimusi ir mokiusi Šiauliuose.

Metinė susiartinimo šventė - piknikas Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų sodyboje Putnam, CT, ir Neringos stovyklos vaikų pasirodymas įvyks š. m. liepos 28 d., sekmadienį. Į šią šventę suvažiuoja labai daug žmonių.

Kelionių agentūra Vytis, Douglaston, NY, skelbia šią vasarą 3 skirtingas keliones po Lietuvą su palyda: 9, 10 ir 14 dienų. Kainos skirtingos. Žiūr. "Vyties" skelbimą 6-tame puslapyje.

Skelbkitės DARBININKE pasidalinkite džiaugsmu, sveikinkite, išreikškite užuojautą, pirkite, parduokite!

Dail. Juozo Bagdono paroda K. Židinyje

Dailininkas Juozas Bagdonas.

S. Narkėliūnaitės nuotr.

Dail. Juozas Bagdonas savo dienas įprasmina darbu. Bent kelias vasaras jis lankėsi Lietuvoje, kur surengė parodas Vilniuje, Klaipėdoje, o Plungėje su jo paroda atidarytas Žemaičių dailės muziejus. New Yorke jis šiai parodai rengėsi visą žiemą ir pavasarį, nes ji - jubiliejinė: 85 metų amžiaus ir 60 metų kūrybos sukaktys.

Šią parodą rengė LB "Versmės" apylinkė K. Židinio didžiojoje salėje birželio 1 ir 2 d. Atidarymas įvyko šeštadienį, 7 v. v.

Už a. a. Dr. Lidijos Stanaitienės sielą jos mirties 27 metų sukaktį prisimenant, mišios bus aukojamos birželio 22 d., 11 val. Apreiškimo par. bažnyčioje, Brooklyn, NY. Marina ir Zigmars Raulinaičiai prašo draugus ir pažįstamus prisiminti ją savo maldose.

Lietuvių kunigų rekolekcijos vyksta Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų sodyboje Putnam, CT, š. m. birželio 10 - 15 d. Iš New Yorko į jas išvyko: kun. J. Pakalniškis, kun. V. Pikturna, kun. St. Raila ir prel. A. Bertasius iš Paterson, NJ. Rekolekcijas veda kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, iš Montrealio, Kanados.

Tėv. Placidus Barius, OFM, Lietuvių Pranciškonų provincijolas, birželio 18 d. išvyksta į Lietuvą. Ten aplankys visus pranciškonų vienuolynus. Grįžta į Kennebunkportą, ME, liepos 9 d.

Didžiųjų Birželio Trėmių minėjimas bus birželio 16 d., Apreiškimo parapijoje. 11 val. koncelebruotos mišios. Giedos jungtinis Apreiškimo ir Viešpaties Atsimainymo par. choras, vad. muz. A. ir V. Barkauskų. Po mišių parapijos apatinėje salėje minėjimas.

Zuzana Mažeikienė, sulaukusi 84 metų amžiaus, mirė gegužės 22 d. Boca Raton, FL. Priklausė Lietuvos Vyčiams ir Amerikos Lietuvių Klubui. Anksčiau gyveno Ozone Park, NY. Nuliūdime liko sūnūs Antanas ir dr. Denis, dukros Joana ir Marytė, jų šeimos ir vaikaičiai. Palaidota šalia savo anksčiau mirusio vyro Antano Calvary katalikų kaimėse.

Janina Gerdviliėnė, buvusi newyorkietė, paskutiniu metu gyvenanti St. Petersburg Beach, FL, iki šiol buvo St. Petersburgo apylinkės Lietuvių Fondo atstovė. Gegužės mėn. ji iš tų pareigų pasitraukė, ir prašo kreiptis tiesiai į centrą: Lithuanian Foundation, 14911 127th St., Lemont, IL. 60439.

NY Amerikos Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydytojų draugijos susirinkimo dalyviai. I-e eilėje iš k.: p. Bagdienė, dr. Marija Žukauskienė, dr. Nijolė Bražėnaitė - Paronetto, dr. Jolita Trojanienė, Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė, dr. Juozas B. Dičpinigaitis, Irena Dičpinigaitienė, dr. Danutė Goblytė - Gasiūnienė (viešnia iš Kauno), dr. Leonida Giedraitienė. II-oje eilėje iš k.: Jūratė Varnienė, dr. Ramunė Plūrienė, dr. Saulius Skeivys, dr. Paulius Švitra, dr. Petras Dičpinigaitis.

Iš New Yorko Amerikos Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydytojų draugijos veiklos

1996 m. balandžio 28 d. Kultūros Židinyje įvyko N. Y. Gydytojų ir Dantų Gydytojų draugijos metinis susirinkimas.

Prieš susirinkimą Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, 11 val. ryto Pranciškonų koplyčioje aukojė Mišias už mirusius kolegas ir jų šeimų narius. Jose dalyvavo 12 gydytojų, 4 dantų gydytojos ir 5 viešnios - svečiai.

Po pamaldų draugijos pirmininkė dr. Konstancija Paprockaitė-Šimaitienė pakvietė visus dalyvius į Židinio posėdžių salę priešpiečiams.

Vaišių metu buvo pasveikintas dr. Juozas Dičpinigaitis, kuriam šiais metais sukanka 80 metų. Ta proga solenizantui buvo pakelta šampano taurė, sudainuota "Ilgiausių metų" ir įteikta sveikinimo kortelė su visų dalyvių parašais.

Pirmininkė trumpai apžvelgė dr. Juozo Dičpinigaitio aktyvų dalyvavimą tiek profesiniame, tiek ir kultūriniame New Yorko lietuvių gyvenime, lietuviybės išlaikymui jo dosniais finansines aukas ir lietuviškoje dvasioje išauklėjimą sūnaus dr. Petro, kuris jau keleri metai yra labai aktyvus mūsų draugijos vicepirmininkas.

Po to pirmininkė pristatė svečius iš Lietuvos - dr. Danutę Goblytę-Gasiūnienę, Kauno akademinių klinikos anesteziologę, Kardiologijos instituto širdies ritmo mokyklos dėstytoją; taip pat Jūratę Varnienę, Kauno Žaliosios vaistinės provizorę, ir inž. Arvydą Lukoševičių. Abu pastarieji yra dr. Nijolės Bražėnaitės-Paronetto svečiai.

Toliau sekė oficiali susirinki-

mo dalis.

Pirmininkė dr. Konstancija Paprockaitė-Šimaitienė, atidarydama susirinkimą, pasveikino dalyvius ir palinkėjo sėkmingai ir naudingai praleisti laiką. Ji paprašė visus atsistojimu ir minutės susikaupimu pagerbti šiais metais į amžinybę iškeliavusias narys: dr. Ireną Talat-Kelpšaitę - Giedrikienę ir dantų gydytoją Apoloniją Radzivanienę.

Dr. Reginai Čiurlienė, draugijos sekretorei, dėl motinos ligos ir susirinkimą neatvykus, pirmininkė pakvietė dr. Filomeną Ignaitienę sekretoriauti.

Sekė dr. Ramunės Plūrienės mokslinė paskaita "Išeminis smegenų insultas". Prelegentė vaizdžiai ir išsamiai apibūdino insulto priežastis tiek vyresnio, tiek ir jaunesnio amžiaus žmonių tarpe, plačiai išdėstė jo profilaktiką ir gydymą. Savo paskaitą ji papildė visais skaidrėmis ir tuo ją padarė visiems klausytojams įdomia.

Pirmininkė padėkojo dr. R. Plūrienei už paskaitą ir pranešė apie ateities veiklą - šiais metais rudenį yra planuojamas Amerikos Lietuvių Gydytojų sąjungos suvažiavimas, kurio tikslai data bus paskelbta vėliau. Pirmininkė ragino narius suvažiavime gausiai dalyvauti.

Toliau dr. Konstancija Paprockaitė-Šimaitienė išreiškė susirūpinimą dėl nuolat mažėjančio narių skaičiaus. Vyresniosios kartos narius negailėstingai skina mirtis, o New Yorke gyvenantieji jaunuoliai retas kuris pasirenka studijuoti mediciną. Tačiau ji džiaugėsi, kad beveik visi New Yorke gyvenantieji jauni gydytojai yra įstoję į draugiją, jie savo

naujausiomis medicininėmis žiniomis praturtina, pagyvina ir palaiko draugijos veiklą.

Dr. K. Šimaitienė pranešė, kad, staiga sunegalavęs, mūsų korespondentas dr. Juozas Kriaučiūnas negalėjo šiame susirinkime dalyvauti ir paprašė visų susirinkusių pasirašyti kortelę su linkėjimais greit pasveikti.

Po to sekė revizijos komisijos pranešimas. Kontrolės komisijos pirmininkė dr. Jolita Trojanienė pranešė, kad išdėstė dr. Leonida Giedraitienę išdą tvarko labai kruopščiai. Kasoje išdą išlaidos ir pajamos sutinka.

Neatsiradus klausimų ir sumanymų, buvo pereita prie naujos valdybos rinkimų.

Visų narių pritarimu, 1996-1997 metams valdyba vėl palikta ta pati: dr. Konstancija Paprockaitė-Šimaitienė - pirmininkė, dr. Petras Dičpinigaitis - vicepirmininkas, dr. Regina Saldaitienė - Čiurlienė - sekretorė, dr. Leonida Giedraitienė - išdinininkė, dr. Jolita Trojanienė - kontrolės komisijos pirmininkė, dr. Filomena Ignaitienė ir dr. Paulius Švitra - nariai.

Pirmininkė padėkojo nariams už pasitikėjimą valdyba ir pažadėjo kruopščiai tėti jiems patiktas pareigas.

Buvo nustatyta 1997 m. metinio susirinkimo data - paskutinį balandžio mėn. sekmadienį.

Uždarydama susirinkimą, pirmininkė padėkojo dalyviams už atsilankymą ir išreiškė viltį ateinančiais, 1997 m., vėl visiems susirinkti.

Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė, M.D.

PATAISYMAS

"Darbininko" Nr. 22, 1996 gegužės 31 d., Laiškų skyriuje, laiške, pasirašytame "L. Stankevičius (Lavalis)", pagiriamas senatorius Bob Dole, raginama už jį balsuoti ir tarp kitko rašoma: "Visai prieš pat Lietuvai atgaunant laisvę, jį net skrido į Lietuvą kartu su VLIK'o atstovu Jonu Bobeliu ir nusileido Lenkijoje, jie bandė pereiti Lietuvos sieną, bet rusų pasienio sargyba jų nepraleido". Vardan teisybės, reikia tą žinią pataisyti, nes tada skrido ne Bob Dole, bet senatorius A. D'Amato. Jie, grįžę į Kennedy aerouostą, dar padarė specialų pranešimą, kurį transliavo visi NY TV kanalai. Nors ta kelionė Tautos Fondui kainavo apie 5,000 dol., bet tai buvo verta dėl puikios reklamos, kai Lietuvos pasienį ir New Yorke buvo plačiai išgarsintas Lietuvos vardas. Tarp kitko, ir ta išlaidų suma vėliau buvo gauta aukos forma iš nelietuvio aukotojo.

Ši pastaba neturi sumenkinti sen. Bob Dole nuopelną Lietuvos reikalams.

Juozas Giedraitis, Tautos Fondo Tarybos pirm.

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 37-7-1401. **sk.**

Moteris, turinti darbą ir geras rekomendacijas, ieško kambario ramiame name. Skambinti nuo 6 val. vakaro telefonu: (718) 441-3685. **sk.**

Praleiskite atostogas Cape Cod. Galima išsinuomoti 3 miegamųjų butą Centerville miestelyje. Skambinti po 6 v. v. Asta Norvaišienė, (617) 784-8975. **sk.**

Gardūs lietuviški cepelinai pagal užsakymą. Skambinti tel. (718) 348-4709. **sk.**

Reikalinga moteris prižiūrėti namus ir 2 vaikus: 4 m. ir 13 m. šešias dienas į savaitę. Atskiras kambarys, televizorius. Turi kalbėti rusiškai arba angliškai. Pageidaujama rekomendacija. Skambinti po 6:30 val. vak. o trečiadieniais ištisą dieną tel. (718) 251-2486. (sk.). **sk.**

Kaune, Vytauto prospekt, parduodamas labai didelis namas. Tinka parduotuvėms, istaigoms, viešbučiui, butams ir panašiai. Kreiptis tel. (201) 267-8329 6 PM - 9 PM. (sk.).

PINIGAI PERVEDAMI Į LIETUVĄ. Siuntiniai, maisto siuntiniai, komercinės siuntos laivu arba oro paštu - **air cargo.** TRANSPAK, 2638 W. 69th Street. Chicago, IL 60629. Telef. (312) 436-7772. CONNECTICUT valstijoje (203) 232-6600. (sk.).

"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinukę ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mieli skaitytojai! nuoširdžiai prašomi laiku pratęsti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokesčių.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Janina Baltakis, Richmond Hill, NY - 5 dol.

Regina Gerutienė, Ridgewood, NJ - 5 dol.

Elizabeth Navikas, East Hartford, CT - 10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers

361 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išsivijios lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgalio-tiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims birželio 21 d., penktadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133. Firmos atstovas paima siuntinius ir iš namų.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvių patalpose, birželio 1 d., šeštadienį, nuo 12 iki 4 val. popiet. Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis gali paimti siuntinius ir iš namų.

gamtovaizdžių. Lankydamsis Lietuvoje, jis pasidarė šikų, kurių dalį realizavo akvarelės technika. Visa kita buvo abstraktas, sukurtas šią žiemą ir pavasarį.

Šis abstraktas jau skiriasi nuo ankstyvesnių, pvz., nuo 1970 metų laikotarpio jo darbų. K. Židinio posėdžių menėje kabo didokas abstraktus jo tapybos paveikslas. Jį palyginus su šios parodos paveikslais, ir matosi skirtumas. Aname posėdžių menės paveiksle pilna įvairių formų, pilna erdvės bei judesio. Dabar dailininkas ramesnis. Vaizduojamos įvairios formos daug didesnės, plokščios. Nebėra ir to aktyvaus judesio. Formos taikiai keičiasi, paryškindamos bendrą kompoziciją. Daug ramesni platus teptuko brūkšniai, jie nebėra ir įvairaus spalvinio žaismo.

Praejęs ilgą abstraktaus meno kelią, jis puikiai valdo šią formą - judesio ritmą, spalvų harmoniją. Visa tai žiūrovą ramiai ir svajingai nuteikia.

Didžiausia dalis kūrinių buvo alyjeinė tapyba, paskiau akvarelė, išlieta laisvai su dominuojančiu žaliu koloritu. Mėgsta jis ir pastelę. Ir šioje parodoje buvo paste-

linių darbų su įbežtomis tiesiomis baltomis linijomis. Tokias linijas jis buvo pamėgęs kadaise, kai atvyko į New Yorką.

Realistiniai darbai sukurti Kolumbijoje ir Vokietijoje. Prie jų priskirtinos ir jo dabartinės akvarelės, sukurtos iš Lietuvoje padarytų piešinių.

5 jubilato darbai iš Kauno kolekcijos pakabinti Vytauto Didžiojo Universitete Kaune.

Parodos atidarymą pravedė LB "Versmės" apylinkės pirm. dr. Algis Plūra. Žodį tarė Lietuvos gen. konsulas New Yorke dr. Petras Anusas, pasidžiaugdamas dailininko sėkminga kūryba. Paulius Jurkus kalbėjo apie moderniojo meno raidą, kaip dail. Bagdonas susidūrė su abstraktu ir kaip jį vystė.

Žodžių dar sveikino vysk. Paulius A. Baltakis, OFM. Gauti du sveikinimai iš Lietuvos: Čiurlionio meno muziejaus direktoriaus O. Daugelio iš Kauno; iš Plungės - Žemaičių dailės muziejaus direktorės V. Turskytės. Sveikinimus perskaitė dr. A. Plūra. Pabaigoje dailininkas padėkojo rengėjams už triušą ir žiūrovams už apsilankymą. **p.j.**